

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Matthaei Tympii Aureum Specvlvm Principvm,
Consiliariorvm Iudicvm, Consvlvm, Senatorvm, Et Aliorvm
Magistratvum Cvm Ecclesiasticorum tum Politicorum
omnium**

Tympe, Matthäus

Coloniae Agrippinae, 1617

42 Pauperes non excludere à Magistratu.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-52641](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-52641)

SIGNVM XLII.

PAUPERES NON EXCLUDERE
à Magistratu, & officijs publicis.

Æteris paribus satius esse videtur, diuitibus, quàm pauperibus Magistratus committi. Quod docetur:

1. à commodis. Nam res & pecunia obsidis & pignoris est loco apud Remp. &c. *Gell. lib. 16. cap. 1. Vide M. lun. quæst. Polst.* Et qui bene rebus suis consulunt, etiam publicis prospecturos verisimile est: vt contra, qui sibi malus est, alijs bonus nequaquam erit: nec diligentiam, ac prudentiam in Rep. adhibebit, qui dōmū suæ præesse nescit. *Plut. ad Dem. & de Pace, Æschin. in Timarchum, & Ctesiph.*

2. à conditione diuitum. Sunt enim rerum experientia instructi melius, quàm pauperes: quia nō timē, vt pauperes, delitescunt, sed in luce viuunt. *Plut. 2. Pol. cap. 7.* Domesticis negotijs minus, vt pauperes, impediti, diligentiam maiorem in rebus publicis tractandis adhibent. (*Isocr. in Nicomach.*) Cumque in Magistratu non solum amor subditorum; sed etiam potentia requiratur, hanc ad rem diuitiæ plurimum commodant. (*Arist. 3. Pol. cap. 9.*) faciunt, vt magnificentius sese homines gerant, minus circumagantur à pecunijs, aut affectibus. (*Liu. lib. 1. Arist. 2. Pol. cap. 7. Æmil. lib. 1.*)

3. ab incommodis paupertatis. Onus enim graue, & morbus Reip. magnus est paupertas. (*Plut. in Pyrrgo.*) res perniciofa in imperante est tenuissima animal periculosissimū Rex pauper. (*Castod. lib. 11.*)

lib. II. var.) Eo egestas impellit, ut munera capiantur, quæ sapientum oculos excæcant, verba iustorum subuertunt. (*Deur. 16.*) Contemptum etiam parit, qui Magistratui perniciosus est. Vnde *Pompeio Atheniensis*, vir bene moratus, sed male numeratus, classi præfectus, imperiû recusauit, quod diceret, pauperê se, & obæratû, nec auctoritatis satis apud milites, nec mentis ad cogitandû habeturum. (*Pausanias in Atticis.*) Adhæc est in causa, ut timidè cuncta agantur. Vidorum ac flagitiorum faces accendit, (*Plato 4. de Rep.*) & Virtutis viam arduam deserit. (*Horat. lib. 3. Carm. Oda 24.*)

4. *ab Exemplis.* *Salomonis* immensa opes fuerunt, & fecit idem, ut tanta esset auri argentiq; copia in Hierusalem, quanta & lapidum. (*3. Reg. 10.*) *Aurelianus* Imp. factus, cum Magnates interrogaret, quo pacto imperandum esset: respondit: auro ac ferro munitum eum esse oportere: illo apud amicos, hoc apud hostes. (*Zen. Carthaginenses* non optimos solum, sed & dirissimos censuerunt Magistratibus admouendos, quod arbitrantur, fieri non posse, eum, qui egestate premeretur, rectè sincereq; Magistratum gerere. (*Cal. lib. 20. cap. 24.*) Etiam *Census* apud Romanos in Senatore, ac Magistratu laudatus fuit, ne splendor Ordinis amplissimi rei familiaris angustis obscuraretur. (*Sigon. de antiquo iure ciuili Rom. lib. 2. cap. 2.*) Ante Augustum *Census* Senatorum fuit sestertium octingenta millia, qui auctus post fuit. Quin etiam, si, posteaquam lectus esset Senator, *Censum* labefactasset, ordinem amitteretur. (*Idem. & Alex. lib. 4. cap. 11.*) Nero Senatoribus tenui in re familiari constitutis, annua salaria

constituit. (*ibid.* & *Sueton.*) *Thebanorum* quoque
 ex fuit, vt mercenarij annos decem à foro absti-
 nerent, suisque acquisitis bonis honestè viueret,
 nequam ad Magistratum admitterentur. (*Arist.*
Pol. cap. 3. Val. lib. 4. cap. 4.)

Licet ergo in Magistratibus constituendis, cæ-
 teris paribus, diuitiarum sit habenda ratio: tamè
pauperes ab honoribus & Magistratu prorsus ex-
cludendi non sunt, quod docetur:

ab *Exemplis* eorum, qui pauperes Magistratus
 gesserunt. *Epaminondas* Imp. *Thebanorum*, tam-
 è pauper, vt vnicam tantum vestem haberet,
 cum refarcienda esset, domi est manere co-
 actus. (*Plut.*) *Aristides* Atheniensis adeo pauper
 obiit, vt domestico sumptu funerari non potue-
 rit, filia, paternæ virtutis causa, publico ære ma-
 trimonio locatæ sint. (*Idem.*) Apud Romanos.

Pauper erat Curius, Reges cum vinceret ar-
mi:

Pauper Fabricius, Pyrrhi cum sperneret aurū.
Valerius Publicola tres Romæ Consulatus gessit,
 tamè tam inops decessit, vt patrimonium eius
 non sufficeret ad impensam exsequiarum, qua-
 pro publico pecunia ductæ sunt. *Cn. Scipio*, post-
 res prosperè feliciterq; in Hispania gestas, sum-
 ma in paupertate decessit, ita vt filias publicè Se-
 natus ob inopiam dotaret. (*Frontinus lib. 4.*)

à *commodis paupertatis*. Paupertas per se tur-
 ba non est, nisi sit indicium sordidæ, intempe-
 rantis, prodigalitat. Virò temperanti, laborio-
 so, iusto, forti, & qui omnibus virtutibus prædi-
 tus, in publico versatur, paupertas magni animi
 testimonium præbet, cum non possit magnas res
 gerere, qui paruas curat. (*Plus. in Aristide.*)

3. *ab ijs, quæ in Magistratu spectanda sunt.* Nihil est absurdius ac perniciosius, quàm dignitatem quæstu metiri, cum sæpe aut furtis, & rapinis, aut casu quodam fortunæ dentur, & eripiantur. Neque ars sordida, sed mens; non facultas, sed virtus; non adiumenta fortunæ, sed ornamenti animi in electione spectanda sunt. (*Arist. 3. Pol. cap. 3.*) Sæpe enim Reges, ciuitates, ac nationes, per opulentiam magna imperia amiserunt, quæ per virtutem inopes ceperant. *Sallust. in Fragmento.*

4. *ab incommodis, quæ oriuntur, cum solæ diuitiæ spectantur.* Nam diuitiæ pariunt negligentiam, inuehunt desiderium omnia per luxum ac libidinem perdendi. (*Liu. lib. 1.*) His qui abundantè sæpe insolentes redduntur; imò ex insolentibus insani fiunt, Tyranni euadunt, qui populum, ut leones, prædam faciunt. (*Arist. 7. Pol.*) Hinc illa operam esse dandam monet ut qui veliter ac decenter Magistratu fungi debent, sint diuites bonis animi, iustitiæ, sapientiæ, pietatis auro abundant. (*Lib. 7. de Rep.*) *Plinius* conqueritur, quod Censuræ Magistratus ac Equites faciat: (*lib. 14.*) ut & *Quid. 1. Fast.*

In pretio pretium nunc est, dat Censuræ honestas

Censuræ amicitias, pauper ubiq; tacet.

Et lib. 3. Eleg.

Curia pauperibus clausa est, dat Censuræ honestas

Inde grauis Iudex, inde seuerus Equestris
(cum diuitiæ præferuntur virtutibus, præcitur iter ad virtutes.)

Idoneos ad gubernandum *Aristot. 4. Pol. cap. 1.* tradit esse admittendos *mediocris fortuna heredes*; non eos, qui superabundant diuitijs, opibus

micis, aut alijs huiusmodi: neq; tamen in nimia
 diligentia constitutos: quia illi, qui superabun-
 dante, nullius imperium pati volunt, aut sciunt;
 & ipsi alijs, tanquam domini seruis, volunt
 imperare: in indigentia verò nimia constitui,
 recto nimium sunt animo, vilesque existunt; ex
 quo fit, vt Magistratum gerere nesciant, sed ad
 erendum seruiliter sicut apti, Mediocres aliena
 concupiscunt, vt pauperes; neq; eorum bo-
 na cupiuntur ab alijs, vt accidit diuitibus. Quia
 igitur nec insidiantur alijs, neque alij ipsis, sine
 periculo degunt. Certè qui optimè Leges condi-
 derunt, Solon, Lycurgus, Charondas, &c. ex me-
 morabilibus ciuibus fuerunt, Placuit Cæsaribus, ne
 quis ex vltimis negotiatoribus, vel monetarijs,
 vbiestisq; officijs, vel deformibus ministerijs,
 vniq; officiorum fece; aliqua frui dignitate
 crederet, l. ne quis 6. de dign. lib. 12. C. l. si cohort.
 l. 1. C. l. de Prapof. C. l. vii. C. negot. ne militent.
 Et hæc in Thuringia leguntur hi versus:

Qua lanus. pistor. caupo, danistag, regnat,

Qua miseris illa ciuibus vrbe salus?

Tam felix horum Respublica crescat oportet,

Quale quod esuriens curat ouile lupus.

*Wo der Burgermeister schencket Wein/
 Die Fleischer mit im Kachte sein/
 Auch Becke / welcher wieget das Brot/
 Da leydet die gemein groß noht.*